

A kdo ne hrepeni po tem? Tičimo še preveč v starih nazorih.

Nasproti sedaj vladajočemu mnogoženstvu nastopa novi ideal spolnega življenja: enoženstvo. Posamezniki bodo i v prihodnje, kakor doslej živeli v prostovoljnem ali prisiljenem brezženstvu, toda splošni namen človeške družbe brezženstvo ne more biti. Gre za to, da se to razmerje uravna primerno stopinji razvoja, do katere smo prišli.

Mnogoženstvo smatram za nedovoljeno iz intelektualnih in moralnih razlogov. Razum, oprt na rezultate novejšega proučavanja, mi jasno dokazuje telesno in duševno škodljivost mnogoženstva kakor za posameznika tako za družbo. Moralni razlogi pa izhajajo iz prepričanja, da se človeštvo razvija k vedno večji popolnosti in da je vsakdo dolžan, ako hočemo napredek, pomagati pri tem spopolnjevanju, ker celota bo popolna, ako bodo popolni njeni posamezni deli. To moralno prepričanje mi narekuje tudi moje socialno stališče. Kdor je proti kakršnemukoli izkoriščanju, dosledno ne more in ne sme izkoriščati žene, da bi mu prodajala svoje najdražje imetje — ljubezen. Nasprotno si moramo prizadevati, da preuredimo družbo tako, da se ženi ne bo treba zatekati k mnogomoštvu.

Vstajajo možje, ki dajejo smer ljudstvu, po kateri se vrši moralni prepoved človeške družbe. Imenujem samo par znanih imen: Tolstoj na Ruskem, Björnson v Skandinaviji, Masaryk na Češkem, Zola (v zadnjem času) na Francoskem itd.

Dani se tudi tu že; kdaj pa napoči dan, je odvisno od nas samih, od našega dela...

OBČNI ZBOR ZAVODA SV. NIKOLAJA V TRSTU.

Dne 28. aprila t. l. se je vršil v dvarani „tržaškega podpornega in bralnega

društva“ tretji redni občni zbor „zavoda Sv. Nikolaja“. Udeležba je bila zlasti od strani slov. služkinj jako obila, kar jasno priča, da vedo dekleta ceniti ustanovo, katere smoter je njih duševna in gmotna blaginja.

Zborovanje je otvorila predsednica ga. Karla Ponikvarjeva, ki je navzoče presrečno pozdravila ter dala besedo tajnici, gej. Ivanki Klemenčič. Tajnica se je v svojem poročilu omejila le na splošna dejstva, prepustivši podrobno poročilo o delovanju in položaju zavoda voditeljici notranje uprave, gej. Mariji Skrinjarjevi. Tajnica je poročala sledeče:

Tretjič obdržuje „zavod Sv. Nikolaja“ svoj redni občni zbor, tretjič polaga račun o svojem delovanju. Z zadoščenjem lahko rečemo, da je račun tudi danes v popolnem soglasju z namenom in nalogo zavoda. „Zavod Sv. Nikolaja“ je tudi v minolem letu dosledno in vestno vršil svojo človekoljubno misijo. Tudi letos še ni sicer mogel tako razširiti svojega delokroga, kakor določa temelj njegovega programa, kajti primanjkovalo mu je v to potrebnih denarnih sredstev. V kolikor pa mu gmotne razmere in nekatere druge okoliščine niso delale nepremagljivih ovir, je dosegal svoj namen v polnem obsegu. Poglejmo!

V minolem letu je „zavod Sv. Nikolaja“ sprejel 607 deklet, in sicer iz Kranjske 223, s Primorskega 201, Štajarskega 116, s Koroškega 46 in iz Hrvatske in Dalmacije 22. Od postanka pa do konca leta 1900 je zavod oskrbel 1084 deklet. S takim številom more le malokateri podoben zavod dokumentirati svoje delovanje in opravičenost svojega obstanka.

Mnogo, mnogo izmed teh deklet je prišlo trkat na vrata našega zavoda v hipu, ko ji je pošel zadnji novčič, s katerim bi si mogla preskrbeti neobhodno potrebne hrane in prenočišča, ko ni imela ni jedne odkritosrčne prijateljske duše, h kateri bi se zamogla zateči za kakoršno koli pomoč.

Prišla je torej v hipu, ko je stala pred najgroznejšo bedo, ko so že po njej stezali svoje umazane roke podli, brezsrarni ljudje, ki na brezvesten način izkoriščajo bedo in zapuščenost ter nevednost naših deklet in jih pehajo v brezno nravne propalosti in duševne smrti. Lahko se torej reče, da je zavod s tem, da je ubogemu dekletu v takem hipu odprl svoja vrata in jo sprejel v svoje okrilje, ji takorekoč znova podaril življenje. In takih slučajev je bilo ogromno število. Tudi letos je torej imel naš zavod prebogato žetev na polju človekoljubja.

Vodstvo zavoda si je neprestano prizadevalo vzbuditi oziroma potrditi v mladenkah čut in zavest človeškega dostojanstva, ki je v zvezi z verskim čutom nepremagljiv jez nasproti nemoralnosti. A tudi v narodnem oziru je zavod pravo ognjišče narodne zavednosti in ljubezni do naroda. Lahko se reče, da dekleta, ki je vsaj nekaj časa bivalo v zavodu, ne izgubi več svojega človeškega in posebej še narodnega poštenja. To nam potrjuje dosedanja izkušnja. Izjeme so dosedaj bile le redke.

Žal pa, da v Slovencih še vedno ni pravega zanimanja in razumevanja glede našega zavoda. Posebno so občine po ogromni večini popolnoma indiferentne napram zavodu, vkljub temu, da je isti ravno njim v posebno korist, ter jim prihranja mnogo denarja in nebroj sitnosti.

Vodstvo zavoda je tudi letos poslalo vsem slovenskim občinskim uradom prošnje za podporo, a žal, da so občine, ki so se odzvale naši prošnji s primerno svoto, le maloštevilne častne izjeme. Upajmo, da se v bodoče v tem oziru doseže temeljita izpremema ter da bodo izjeme one občine, ki zavoda ne bodo hotele ali mogle podpirati.

Prav bi bilo, da bi vsaka občina določila zavodu stalno vsakoletno podporo. To bi pomenilo za občine mal davek, a našemu društvu bi se s tem zagotovila bodočnost.

Več smisla in ljubezni za naš zavod so pokazali slovenski zasebniki in nekateri denarni zavodi, kakor se razvidi iz blagajničinega poročila.

Za vse prejete podpore se je odbor pismenim potom zahvalil. A bodi še enkrat vsem častitim darovalkam in darovalcem, posameznikom in korporacijam izrečena na tem mestu presrčna zahvala!

Odbor je imel od zadnjega občnega zbora 12 rednih sej, na katerih se je, razven o tekočih stvareh, opetovano bavil z vprašanjem, da bi se v zavodu zasnovala redna predavanja, a vsled vsakojakih ovir se to vprašanje še ni moglo končno rešiti. Upati pa smemo, da lepa misel, katere uresničenje bi bilo velikega kulturnega pomena, skoro postane dejstvo. Mej tržaško inteligencijo se nedvomno najde požrtvovalnih mož in žen, ki sprejmejo človekoljubno in rodoljubno nalogo ter prevzamejo predavanja. Med dekletami samimi vlada za to idejo mnogo zanimanja, ki priča, da ista hrepennjo po izobrazbi. Daj Bog, da bi na prihodnjem občnem zboru tudi v tem oziru že lahko poročali o delovanju in uspehih!

Slavje Prešernove stoletnice je našlo odmeva tudi v našem zavodu. Po inicijativi deklet samih odposlal se je k Prešernovi slavnosti v Ljubljano telegram, čegar stroške so dekleta sama zložila iz svojega. Vsebina brzojavke je bila ta-le:

„Iz vseh delov Slovenije zbrane — Prešernove čestilke smo udane; — med zbranimi je vsaka sklenila — da ne potujči je nobena sila. — Pesnikov duh živi med nami — Slava Prešernu, kličemo z Vami. — Gojenke zavoda Sv. Nikolaja.“

O tej priki je tudi odbor poslal sledečo brzojavko: „Duh Prešernov naj budi, — duh Prešernov naj živi, — Prešerna pesnika orjaka — naj slavi Slovenka vsaka!“

„Zavod Sv. Nikolaja“ stremi z vso vnemo po spopolnjenju in napredku, a ovira ga v tem, kakor že rečeno, nedostajanje gmotnih sredstev. Pred vsem bi mu

bilo treba prostornejšega stanovanja in primerne oprave. Prihodnje leto se mu bo seliti iz dosedanjih prostorov. Težko mu bo dobiti primernejših. Kako prijetno bi bilo, če bi naš zavod imel svoj lastni dom! Dal Bog da postane vsaj nada, da ga dobi v doglednem času, mogoča!

Konečno bodi izrečena srčna zahvala vsem slovenskim listom, pred vsem cenjeni „Edinosti“, da so, brez ozira na svoje politično stališče, se vedno radi odzivali prošnjam zavoda ter brezplačno priobčevali naša poročila in prošnje za podporo!

Zaključujem z željo: „Zavodu Sv. Nikolaja daj Bog zreti kmalu jasnejših dni!

Za tem je poročala blagajničarica, gospa Marija Skrinjar, o denarnem stanju zavoda. Iz njenega poročila posnemamo posebno zanimive podatke.

Ko je namreč leta 1898. prevzela blagajno, imela je v isti manj nego nič, kajti imela je nad 1000 K. — dolga. A z božjo pomočjo in s pomočjo rodoljubov in človekoljubov imela je koncem leta 1899. v blagajni že 445 K 32 st. gotovine. Vrh tega pa se je še nakupilo nekaj pohištva in drugih potrebščin, kakor priča letni račun. Blagajničarica se je spominjala vseh onih, ki so pripomogli, da se je tako kmalo rešila dolga, ter svoje poročilo završila tako-le: „Od vseh doposlanih svot sta me najbolj ganili dve, ki sem jih prejela od dveh preprostih, a po duhu in srcu plemenitih služkinj. Prva nam je poslala 22. K s podpisom: „kuharica v Kranju“, druga — Marija Mohar, rojena v Škofji loki na Kranjskem, sedaj v službi v Trebčah pri Opčinah — pa 10 K z opazko: „Rodoljubkam v pomoč in podporo! Bog daj srečo!“ — Končno bodi vsem, ki so pripomogli, da smo tudi gmotno tako lepo napredovali, izrečena še enkrat najiskrenejša hvala! Naj bi nam tudi v bodoče ne manjkalo blagih podpornikov!“

Ista gospa je na to prečitala sklepni račun za upravno leto 1900, ki izkazuje dohodkov 2126 K 63 st., skupnih stroškov K 1402'20, med katerimi se nahaja 150 K odškodnine za hrano čisto revnim dekletom, ter 1324 K 79 st. premoženja.

Ako reasumiramo vse doslej navedene podatke, najdemo, da je „zavod Sv. Nikolaja“ v kratki dobi svojega obstanka pokazal nenavadno življensko eneržijo ter dokazal, da temelji na pravi podlagi. Velezanimiva je o tem posebno izjava ge. blagajničarice, da se bo zavod v nekoliko letih, ako se bo razvijal tako kakor doslej, lahko vzdrževal sè samo redno udnino in posredovalnino.

Zanimivo in značilno je bilo poročilo ge. Skrinjarjeve o notranji upravi. Poročala je sledeče:

„Slavni občni zbor!

Dolžnost me veže, da danes po teku treh let stopim pred Vas kot voditeljica notranje uprave ter vam položim račun o svojem delovanju. Ko sem leta 1898. prevzela notranjo upravo, takrat že sem vedela, kako težko breme si naložim. Videla sem v duhu vse bridkosti, žrtve in težave, ki so spojene z notranjo upravo. Videla sem vso odgovornost in samozatejevanje, katero si naložim s tem bremenom. Ali prevzela sem z veseljem, ker sem vedela, da dekleta potrebujejo zaščitnika, in to sem hotela, da jim bodi „zavod Sv. Nikolaja“. Da je pa zavod vršil svojo nalogo, o tem priča število vsprejetih deklet. Od 1. oktobra 1898. pa do leta 1900. je vsprejel zavod pod svoje okrilje 1084 deklet, in sicer leta 1898. — 76, leta 1899. — 401 in leta 1900. — 607 deklet. Ta števila pač jasno kažejo, da-li je bil zavod potreben ali ne. Kažejo pa tudi, da je zavod z vsakim letom napredoval. Da je napredoval tudi gmotno, to kažejo računi društvene blagajne.

Dekleta so se vedla jako vzorno, izvzemši malih izjem. Zavod je postal v vseh

tržaških krogih jako znan in preljubljen ter bi moral razpolagati še z večjim številom deklet, ako bi hotel vstreči vsem onim družinam, katere iščejo v zavodu služkinj. In to brez razlike narodnosti.

Zavod je prava dobrota tudi za gospodinje, ker so gotove, da si najmejo pridno in pošteno služkinjo. Največje zadoščenje mi je, kedar se gospe tuje narodnosti pohvalno izražajo o njem.

Zavod je razkrinkal marsikateri brlog propalosti ter so tudi dotičniki vdobili svoje plačilo. Zavod je vsestransko delal za blaginjo deklet. Dobrim dekletom je preskrbel dobre službe, za slabe je pa poskrbel, da so se poboljšale ter tudi jim potem nabavil službo ali pa delo. O onih pa, ki se niso hotele poboljšati, je obvestil stariše ali pa županstvo ter s tem prvim prihranil sramoto, a občinam stroške za odgon in druge sitnosti. Navajalo se je tudi dekleta na varčnost, kajti ravno ta je ključ blagostanju, a naša dekleta žalibog ne znajo varčiti; le redkokdaj se zgodi, da bi katero dekle prostovoljno hranilo, pač pa lahkomiselnost zapravlja denar, ki si ga je težko prislužilo.

Zavod ima tudi namen, širiti med dekleti veselje do čitanja, ter je ta namen izvrševal, kolikor je bilo v njegovi moči.

Zavod je tudi skrbel za primerno razvedrilo onih deklet, ki so ob nedeljah in praznikih kar trumoma prihajala vanj.

Zdaj mi je pa pojasniti še nekaj, kar bi rajši zamolčala.

Rekla sem že, da sem leta 1898. z veseljem prevzela notranjo upravo. Vedela sem že takrat, da me čaka velika odgovornost, a zanašala sem se na človekoljubje in rodoljubje tržaških in drugih gospa in gospic — in nisem se varala. Dolžnost me veže, da danes tem potom zahvalim one plemenite gospe, ki so mi lajšale trud in bridkost. Posebno pa mi je zahvaliti one blage gospodinje, ki razumejo namen zavoda ter so sprejemale dekleta v službo,

postopale ž njimi blago ter po materinsko skrbele zanje. One nikakor ne smatrajo zavoda za „magacin“ ali zalogo, kjer se dobi na izbero, kdor hoče in kolikor hoče, deklet, marveč poznajo vzvišeno nalogo človekoljubja in rodoljubja ter vedo, da je tudi preprosto deklet del naroda, kateremu pripadamo me same.

Te plemenite gospe vedo, da ako rešimo narodu ženstvo, da smo storile najvažnejše. Hvala jim, ker so me razumele. — Imamo pa tudi takih gospa, ki ne umejo važne naloge „Zavoda Sv. Nikolaja“; one hočejo po vsej sili ponižati zavod v navadno posredovalnico. A to se ne sme nikdar zgoditi. Zavod še ne sme ponižati do take stopinje. Zavod bodi v prvi vrsti pribežališče, v drugi vzgojevališče in še le v tretji vrsti posredovalnica.

Očita se mi, da sem premalo stroga, zahteva se, da moram biti stroga do brezobzirnosti; zahteva se, da moram dekleta prisiliti, da ostanejo v hišah, kamor jih dam, in ako se slepo ne pokorijo, da se jih ne sme nikdar več sprejeti v zavod. Upeljati se hočejo take spremembe, katerim se ne morem udati. In vse to od takih strani, ki niso nikdar za zavod niti z mezinem se ganile. Absolutizem in terorizem ni za sedanji prosvitljeni vek, pač pa zahteva naš vek napredka na vsakem polju. Prepričana sem tudi, da se z blagim in milim postopanjem mnogo več doseže nego z brezobzirnostjo in zatiranjem. Meni je deklet, kedar prestopi prag zavoda, moje dete, za katero sem dolžna skrbeti, ne oziraje se na to, da-li deklet to zasluži ali ne. Zatekla se je v zavod, potrebna pomoči in varstva, in to zadošča, da jo ljubim in da po moči skrbim za njeno srečo.

Očita se mi nadalje, da branim in zagovarjam služkinje. — Moj Bog, zakaj pa sem postala voditeljica zavoda za služkinje? Kako naj ne branim teh od vsega sveta zapuščenih in pozabljenih sirot? Da, branim jih povsod, kjerkoli se jim godi

krivica, že za to, ker se same ne smejo in ne morejo braniti. Branim jih pred moškimi propalicami, pred izkoriščevalci njih nevednosti, pred rušitelji ženske sramežljivosti, a tudi pred gospodarji in organi c. kr. policije, ako treba. Branim jih povsod, kjerkoli se jim godi krivica. Krivica se jim ne sme goditi nikjer in nikdar. Meni so dragocen del naroda in prevzela sem s polnim prepričanjem dolžnost, skrbeti zanje.

Jaz vem tudi za njih slabosti. — Boli me, ko vidim, da je dekle spotično, brezčutno, da smatra svoje gospodinje za nekake tirane, vse to me boli — ali ono ni temu krivo, pač pa so krivi tisti, ki so jo tako napravili. Da, oni, ki hočejo imeti nekak mrtev, brezčuten stroj mesto čutečega bitja, oni sami so krivi, da je tako. — Gospodinja je dolžna skrbeti za dušni in telesni blagor svoje služkinje, in ako tako ne dela, ni prava gospodinja. Biti mora prizanesljiva, ljubeča mati, in služkinja jo bode ljubila ter ji bode udana z vso dušo. Motijo se torej one gospe, ki mislijo, da zavod bodi zaloga služkinj. Onečlašalo bi se s tem ime svetnika, katerega ime nosi. Poznam gospe, ki skrbijo za služkinjo, kakor za lastno dete; zato je pa tudi služkinja vdana gospodinj, kakor lastni materi. Ker sem pa prepričana, da one gospe, ki hočejo preosnove v zavodu, niso dosedaj malo ali nič delale v korist istega, pač pa znajo pošteno zabavljati, in to v škodo naše narodne stvari, svetujem jim in jih prosim danes, da se z vnelo opri-mejo dela v zavodu, in nihče jim ne bo bolj hvaležen nego jaz. Stvar so pritirale tako daleč, da ne kaže družega, ali da se udam ali pa da odstopim. Ker pa je zavod moje duševno dete, za katero sem žrtvovala vse, kar je bilo v moji moči, sem prepričana, da ako se udam, isti ne bo več odgovarjal svojemu namenu. Izjavljam torej danes, da odstopim ter polagam — ne svoje časti, pač pa bridkosti in trud

ter prepuščam dotičnim gospem, da se z vso vnelo lotijo dela. Slovenski narod ni nikdar tako krvavo potreboval delavnih ženskih moči kakor sedaj. (Zvrš. pride.)

NOVE KNJIGE.

Цртице од Светозара Ђоровића. Мала библиотека, свеска 17. и 18. У Мостару 1901. Издање и штампа књижарнице Пахера и Кисића. Цијена 48 хелера (24 н.) стр. 141.

Светозар Ђоровић је добро познати приповедач младе српске књижевне генерације. Њега карактерише плодност. По свима српским часописима налазите његових радова. Лањске године је осим сарадництва по листовима штампао и збирку слика »Из Касабе« где приказује разна лица и живот у Мостару и приповетку из хајдучког живота »Мркоњић«. Ова књижица има десет тако званих цртица.

Ђоровић је реалиста, који увек пише за то, да илуструје једну идеју. То се онажа код њега као мана у појединим његовим радовима и стога истичем то. Морал фабуле и идеја провирују из сваке речи у приповеци, и прате сваку кретњу личности као авети. То није ни најмање естетично и ми не волемо читати такве приповетке. К томе су те идеје тако обичне, морални назори, погледи на свет, какве их имају свагдањи површни људи. Бог зна зашто воле писац да заодева Gemeinplatz-е уметничким рухом, као што то чини у свима овим цртицама. Узмимо само прву по реду: »Јуда«. Јовишу потплатише Турци с педесет дуката да им преда хајдучког вођу, свог побратима Лазу. Њега пече савест и пре него што изврши издајничко дело, запали своју кућу показавши се и оде у гору, да с побратимом заједно хајдукује. Колико се изискује вештине, да овако измлаћена ствар пред нашим очима оживи! Ђоровић узима у помоћ једино савест и она доводи Јовишу до племените одлуке, а читалац види, како иза савести стоји писац, како се сам писац претворио у савест. То нас данас више не задовољава. Јовиша није ни мало специјализиран, ми не знамо о њему баш ништа, никакве слике о њему не можемо да створимо. Он стоји ту, да нам покаже, какву силу има савест, он је сасви импгинарна личност. И сва та савест је без

izobrazbo. Na sodelovanje v politiki, na višje študije, ali na individualna prava nikdo ni mislil.

Še le razvoj velike industrije in bolj naraščajoči kapitalizem, ki je vrgel tudi ženo na delavski trg, povzročila sta, da je i žena pričela zahtevati, naj se ji odpre pot do različnih poklicev, ki so bili dotlej privilegij možkih in do višje izobrazbe, s katero je možno doseči boljših življenjskih pogojev.

Idila o »pravem« ženskem poklicu, kot žena in mati, se je takoj razblinila kakor megla, kadar potegne močen sever, ko je bila žena postavljena pred alternativo: ali si naj sama poišče kruha ali pa naj revno propade.

Gospodarski preobrat so najprvo občutili osobito nižji sloji, kjer je veleindustrija že takoj spočetka potisnila žene in otroke na delavski trg in tako uničila stare tradicije fam'liarnega življenja. Toda kmalu se je gospodarski preobrat pričel pojavljati tudi v meščanstvu. Eden del meščanstva je pal med proletarijat, drugi pa, in od tega zopet možki del, preplaval je proste poklice, dočim je bilo veliko število deklic meščanskega stanu primoranih v to, da se samo prežive, ne da bi jim družba nudila za ta potrebna sredstva. Negotovost eksistence posameznikov je otežavala tudi sklepanje zakonov, radi česar se je ravno izmed onih neomoženih žen, ki so bile v družbi »odveč« in so gledale brezupno v bodočnost, bolj in bolj slišal glas po enakopravnosti spolov.

Tako je vsled vsestranske nezadovoljnosti nastalo pravo žensko gibanje, ki zahteva na gospodarskem bojnem polju enakih pravic z možem. Tu ne gre za kake ekstravagance tako imenovanih »frauenrechtleric«, nego tu gre za boj za eksistenco, za boj slabejšega proti močnejšemu. Ugovor, da žena naj ostane pri ognjišču in kuhalnici, naj bo dobra mati ter zvesta soproga, sedanji čas ne velja več.

Kaj pa one žene, ki so »odveč«, ki si ne morejo ustvariti lastnega ognjišča, katerim je osoda zabranila, da postanejo legitimnim potom soproge in matere? Na to vprašanje ne ve možki egoizem nobenega pravega odgovora, kar je zelo značilno. Gospodarski boj je prisilil ženo, da v boju za obstanek tekmuje z možem. To pa ne samo žene iz proletarijata, nego tudi iz meščanskih slojev, kakor smo že prej rekli. Ako žene torej zahtevajo, naj sč jim ne le odpro vsa pota do raznih poklicev, nego tudi do višje izobrazbe, je to popolnoma logično, ker je utemeljeno v posledicah gospodarskega preobrata, ki je izzval med mnogo drugimi tudi žensko vprašanje.

OBČNI ZBOR ZAVODA SV. NIKOLAJA V TRSTU.

(Konec.)

Dajte torej, ganite se — in narod Vam bo hvaležen za delovanje. Jaz sem v naših služkinjah hotela vzgojiti narodni ženski naraščaj. Delovala sem na to, da bi bila dekleta ponosna na svojo narodnost ter krepostna, kajti ako rešimo v Trstu naše delavsko ženstvo, storili smo narodu velevažno uslugo. Hotela sem biti buditeljica najbolj zanemarjenega in zapuščenega, ali mnogoštevilnega in zato važnega sloja. No, niste me razumeli! Da bi bila pa jaz le nekaka navadna posredovalka služb, zato sem preponosna: preveč gotova sem svoje naloge in preveč odločna. Zavod ne sme zapustiti svojega cilja in namena, kateremu je posvečen! V to pomoz! Bog in Sv. Nikolaj!

Ko je gospa Skrinjarjeva končala, so zborovalke soglasno protestirale proti temu, da bi odstopila.

Končno so se zborovalke na predlog ge. predsednice izrekle za to, da se gos. Skrinjarjevi o sprejemanju deklet in postopanju ž njimi pusti popolnoma svobodno

roko; ona naj vselej ravna tako, kakor ji narekuje človekoljubno prepričanje in bogata izkušnja.

Na to je ga. predsednica predlagala, naj občni zbor, da se izključi vsak nadaljni konflikt v notranji upravi, sprejme sledeči resoluciji:

I. Dekleta je sprejeti v zavod, kolikokrat se vrnejo.

II. Družinam, ki notorično rade menjajo služkinje in ne znajo ž njimi postopati, se naj ne daje služkinj iz zavoda.

Ti resoluciji sta bili soglasno sprejeti.

Ga. predsednica je nadalje predlagala, da se izreče gej. Skrinjarjevi popolno zupanje s prošnjo, da umakne svoj odstop. Oboje se je zgodilo. Istotako je predlagala, da se izreče zahvala tajnici, gej. Klemenčičevi, ki je v „Slovenki“ mnogo pisala o „zavodu Sv. Nikolaja“ ter ga priporočala. Zborovalke so se o tej priliki, kakor o izreku zaupnice gej. Skrinjarjevi, vzdignile se sedežev.

Potem se je vršila volitev odbora, ter so bile izvoljene soglasno gospe in gospice: Skrinjar Marija, Ponikvar Karla, Grom Maša, Klemenčič Ivanka, Blatnik Kuni-gunda, Epple Ivanka, Pegan Netka, Urdih Zorica, Krže Ivanka, Godina Vekoslava, Čarga Tončka, Gulič Lizika, Vinšek Marija, Zadnik Karolina, Ivančič Ivanka, Košir Terezina, Poš Mici, Pirjevec Marija, Čarga Marija, Doles Ivanka, Sever Alojzija, Žitnik Marija, Godina Milka, Zorzut Rezika, Guštin Vekoslava, Prelec Marija in Vidmar Marija.

Gospa predsednica je pozivala v daljšem govoru dekleta, naj se pridno udeležujejo nameravanih predavanj, ter jih opozarjala, da jim je zavod vedno odprt zlasti, če preti nevarnost njihovi časti.

Gospa Skrinjarjeva je navedla več slučajev, ko so služkinje prijokale v zavod, ker jih je zalezoval gospodar ali njegovi sinovi. Povedala je nadalje, da se ji je posrečilo razkriti cela društva tržaških

lahkoživih bogatinov in imenitnikov, katerim je neka italijanska podanica dovajala vedno novih žrtev, sama lepa mlada slovenska dekleta, ter je ista gospa Skrinjarjeva o tem spravila 64 takih pohotnežev v zapor, a dotična „dama“, ki je v svili in baržunu prodajala naša dekleta, je bila menda po izgonu spravljena v svojo domovino.

Nadalje je navedla več slučajev iz svoje vzgojevalne prakse, ki dokazujejo, da ni mogoče z vsemi dekleti postopati po istem pravilu. Poboljšljivo pa je pač vsako dekle. Ona sprejema v zavod tudi taka dekleta, o katerih ve, da niso na pravi poti. (Glas iz občinstva: „Taka so najbolj potrebna varstva in pomoči.“) Šla je iskat deklet celo v policijski zapor in v bolnišnico, v najžalostnejši oddelek . . . Bili so to slučajji, ko je redarstvo na zlobno, lažno ovadbo aretiralo nedolžne služkinje.

Gica. Čarga predlagala je zahvalo vsem, ki so storili kaj v prospeh zavoda. Zborovalke so se vzdignile se sedežev. Mej zborovalkami se je nabralo 12 K 55 st. v prid blagajne. Velečastiti gospod Jaklič, vojaški župnik, je osebno prinesel lep dar 20 K. Hvala!

Slovenke in Slovenci! Iz predstoječega poročila lahko razvidite človekoljubni in rodoljubni namen, kakor tudi delovanje „Zavoda Sv. Nikolaja“, na drugi strani pa zapreke, ki mu branijo razširiti svoj delokrog. Njegove važnosti nam torej ne treba še posebej povdarjati niti utemeljevati prošnje za nadaljno izdatnejšo podporo. Ne zabite našega zavoda in odprite zanj srce in roke!

NOVE KNJIGE.

»Novi Akordi.« Naš vstrajni založnik g. L. Schwentner začel je izdajati nov glasbeni list: »Novi Akordi.« Z veseljem pozdravljamo ta energični korak napredka na glasbenem polju, in sicer iz